

A Kúria a dr. Gálbory Gábor ügyvéd által képviselt I.r., a dr. Kollár Károly ügyvéd által képviselt II.r. felpereseknek dr. Cserich Zsolt ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 26.M.4628/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 55.Mf.633.270/2014/6. számú közbenső ítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2015. november 4. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 55.Mf.633.270/2014/6. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az I.r. felperesnek - tizenöt napon belül - 60.000 (hatvanezer) forint és 16.200 (tizenhatezer-kettőszáz) forint áfa, a II.r. felperesnek 65.000 (hatvanötezer) forint és 17.550 (tizenhétezer-ötszázötven) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

Az I.r. felperes 1994. december 1-jétől állt az alperes alkalmazásában marketingkommunikációs menedzser 2 munkakörben. Feladatát elsődlegesen a T-Mobile marketingkommunikációjáért felelős csoportban végezte. A II.r. felperes 2008. július 8-ától állt munkaviszonyban ugyancsak marketingkommunikációs menedzser 2 munkakörben, tevékenységét azonban a T-H. marketingkommunikációért felelős csoportban látta el.

Mindkét felperes feladata volt, hogy az értékesítési igazgatóság, illetve a kommunikációs menedzserek által leadott igényeket összesítse, és ezeket továbbítsa, egy Excel táblázat alapján pedig az úgynevezett SRM igénylapokon töltötték ki. A kampányok indulásának általában hónapra, napra, órára pontosan meghatározott dátuma volt, amelyet szigorúan be kellett tartani, és ügyelni kellett, hogy az ne jusson a versenytársak tudomására.

Az alperesnél a szállítási feladatokat alapvetően a W.I. Zrt. látta el a felek között érvényben lévő logisztikai szerződés alapján. Ezen túlmenően az alperes C.P. Kft-vel (továbbiakban: CP) vállalkozói keretszerződést is kötött a reklámgrafikai, nyomdaipari termékek gyártására és adott esetben szállítására, a megrendelő által számítógépes adathordozón biztosított nyomdakész grafikai állományok alapján. A felek között szállítási és szolgáltatási keretszerződés is létrejött.

2009. őszén az alperes a W. Zrt-vel módosította a szerződési feltételeket, a C.P. Kft-vel való szerződéses kapcsolata pedig

megszűnt.

T.Á.P. a M.Á.SZ.É.O.-nak vezetője ellenőrzési tevékenysége során a PR dekorációs és POS anyagok szállítási tevékenységében 2009. ősztől indokolatlanul nagy költségcsökkenést tapasztalt. Ezt jelezte a jogi igazgatóság felé, majd az információ eljutott az operatív biztonsági és ellenőrzési osztályhoz. Ez alapján T.Á.P.-t 2010. június 30-án meghallgatták, majd az alperes megfeleléségi vizsgálatot rendelt el.

A felpereseket 2010. július 20-án a B.O. több tagja meghallgatta, 2010. augusztus 24-én pedig a R.Ü.O. a 2009. évben kifizetett szállítmányozási költségek vizsgálatáról összefoglaló feljegyzést készített.

A munkáltató 2010. szeptember 6-án a felperesek jogviszonyát rendkívüli felmondással megszüntette. Ennek indokolása szerint „Ön szabálytalanul járt el a marketingkommunikációs anyagokkal kapcsolatos megrendelések és teljesítésigazolások során. Ön a C.P. Kft. számára rendszeresen adott le szállítmányozási megrendelést és igazolt számára teljesítést annak ellenére, hogy ezen társasággal a M.T. Nyrt-nek 2008. december 31. óta nem volt szabályos szerződése, ráadásul a korábban hatályos szerződés sem terjedt ki ilyen típusú szolgáltatásokra. Az ilyen típusú szolgáltatásokra a M.T. Nyrt-nek egy másik társasággal volt szerződése, jelentősen alacsonyabb díjazás mellett. A C.P. Kft. által kiállított teljesítésigazolást több esetben úgy igazolta, hogy a társaság az árajánlatot a teljesítést követően utólag küldte meg a M.T. számára, továbbá azok indokolatlanul felszámolt díjat tartalmaztak. A sürgősségi díjként indokolatlanul felszámított díjat annak ellenére rendszeresen leigazolta, hogy a megrendelés lebonyolítójaként tudomása volt arról, miszerint ezek felszámolására a C.P. Kft. nem lett volna jogosult.” A munkáltatói intézkedés szerint a felperesek magatartásukkal veszélyeztették a munkáltató jogos gazdasági érdekeit, jelentős kárt okoztak, és eljárásuk a büntetőjogi felelősséget is felveti. Az I.r. felperes vonatkozásában arra is hivatkozott a munkáltató, hogy a felesége tulajdonrészrel rendelkezik egy olyan kft-ben, amelytől az alperes számlát fogadott be.

A felperesek a keresetükben a munkáltatói rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását, és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérték eredeti munkakörbe történő visszahelyezésük mellőzésével.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 26.M.4628/2010/43. számú ítéletével a kereseteket elutasította, és a felpereseket perköltség viselésére kötelezte azzal, hogy illetéket is kell fizetniük.

Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt az 1992. évi XXII. törvény (rég Mt.) 96. §-ának (1) - (4) bekezdésében foglaltakra.

Az SzMSz alapkötetének alapján arra a következtetésre jutott, hogy a munkáltatói jogkörgyakorló élt a rendkívüli felmondás jogával. Az elsőfokú bíróság azt is kifejtette, hogy a munkáltató betartotta

mind az objektív, mind a szubjektív határidőt az intézkedésének meghozatala során.

Az elsőfokú bíróság szerint a felperesek terhére nem volt róható, hogy már hatályát veszített, lejárt szerződést alkalmaztak a marketing anyagok gyártása, szállítása kapcsán, mivel T.B.E. tanúvallomásaival megerősítette, hogy az új szerződések megkötésére pályázatot kellett kiírni, amely jó néhány hónapot vett igénybe, és ezen köztes időszak alatt a már lejárt szerződések alkalmazásával kapcsolatosan ellenvetés nem volt. Bevett gyakorlat a cégnél, hogy a korábbi szállítóval együttműködtek a régebbi szerződéses feltételek alapján.

A bíróság szerint a perben egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperesek adták le az igényt a CP-nek a legyártandó anyagok mennyiségére, illetve a kiszállítandó anyagokra nézve. Az alperes által becsatolt e-mailek között azonban nem lelhető fel olyan adat, amikor este 19.00 óra után történtek volna az igényleadások a CP felé. Annak pedig a per eldöntése szempontjából jelentősége nem volt, hogy ténylegesen ezen folyamatot polgári jogi értelemben szerződést keletkeztető aktusnak nevezzük-e figyelemmel arra, hogy az alperes szabályozásának megfelelő folyamat nem került betartásra, vagyis az SRM igények kitöltése és az alperesi rendszerbe történő beiktatása már a szállítás tényleges lebonyolítását követően minden esetben utólag történt meg.

A tanúvallomások egybehangzóak voltak a körben, hogy az SRM igények kitöltése a felperesek feladata volt, és erre a marketingkommunikációs területen a kampányok szoros határideje miatt utólag került sor, ahogy a vállalkozói árajánlatok is a teljesítés után utólag érkeztek be a felperesekhez. A beszerzési folyamat hosszabb időtartamú az alperesnél, több nap, akár egy hét is lehet, ahogy ezt T.B.E. a tanúvallomásában előadta (jegyzőkönyv, 7. oldal). A felperesek feletteseai tanúvallomásukban megerősítették, hogy a kampányok szoros határideje miatt tudtak erről a folyamatról, de nem tudtak más módszert alkalmazni.

Az alpereshez az igények „becsatornázására” mindösszesen az árajánlat alapján került sor, ténylegesen a teljesítés (kiszállítás) megtörténte után. A felperesek további iratot ehhez nem csatoltak, és nem is állították, hogy ilyet az SRM igényhez mellékeltek volna. Megállapítható volt, hogy a teljesítést követően az árajánlat alapján a TIB-bizonylat felperesek által aláírásra került a számlán feltüntetett teljesítési időpontokkal egyező dátummal. A felperesek nem igazolták állításaikat, miszerint ténylegesen a TIB-eket ettől eltérő időpontokban állították ki, az okirat tartalmát a felperesek megdönteni nem tudták, ez pedig az ő terhükre értékelendő. Önmagában nem annak a körülménynek volt jelentősége, hogy a felperesek az SRM igényt a szűkös időkorlátra tekintettel nem tudták végigfuttatni az alperesi rendszeren, hanem annak, hogy a felperesek voltak azok, akik a marketingkommunikációs területen a szállítást és a gyártást egy személyben intézték az alperes részére, és tartották a kapcsolatot a CP-vel, a felperesek

feletteseit és a folyamattal érintett egyéb szervezeti egység azonban nem.

A felperesek a CIB kiállításakor a CP által utólag megküldött árajánlaton szereplő összegeket igazolták minden más dokumentum nélkül, és az ajánlaton valamennyi esetben a kilométerfelár feltüntetésre került. Ebből pedig a nyelvtani és logikai értelmezés alapján is megállapítható, hogy mindenképpen egy olyan többletelem szerepel az alapidíjhoz képest, amelyből arra lehet következtetni, hogy további díjazást számított fel a CP. A TIB alapján a vállalkozó pedig már a számlát állította ki, és ennek megfelelően történt a teljesítés, azaz a kifizetés is az alperes részéről.

A bíróság nem tudta elfogadni azt a felperesi álláspontot, hogy a TIB aláírásával kizárólag az anyagok megfelelő leszállítását igazolták. Egyértelműen rögzítésre került, hogy a szerződés szerinti tartalmat és minőséget igazolja az aláíró személy.

A felperesek alappal nem hivatkozhatnak arra, hogy az igény utólagos SAP rendszerben való rögzítésével és a megrendelésszám utólagos megadásával elfogadottá vált ellenőrzés nélkül is a teljesítés. Az pedig szintén nem mentesíti a felpereseket, hogy esetlegesen más munkavállalók terhére is írható mulasztás. Ezt a bíróság a jelen perben nem vizsgálhatta, ahogy az utalványozó felelősségét sem. Az ellenőrzés esetleges nem megfelelő volta nem teszi jogszerűvé a felperesi magatartásokat. A munkavállalók nem tudták igazolni, dokumentálni, hogy valóban este 19.00 óra után került leadásra a szállításra, gyártásra vonatkozó megrendelési igény. Az alperes által becsatolt iratok pedig éppen azt támasztják alá, hogy az korábban történt.

A felperesek a TIB aláírásakor nem győződtek meg a szerződésszerű teljesítésről, azaz nem ellenőrizték, hogy a valóságnak megfelelően került-e az kitöltésre, és nem dokumentálták az igényleadás időpontját sem.

Mindebből következően az elsőfokú bíróság arra az álláspontra jutott, hogy a felperesek magatartása megalapozta a munkáltatói rendkívüli felmondást. Az a körülmény, hogy a büntetőeljárás milyen eredménnyel zárult, a munkaügyi jogvita elbírálása szempontjából közömbös, és az is, hogy más munkavállaló is esetlegesen szabálytalan gyakorlatot követett.

A felperesek fellebbezése az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, és az alperes keresetük szerinti marasztalására irányult.

A Fővárosi Törvényszék 55.Mf.633.270/2014/6. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperesek munkaviszonyát, ami 2014. szeptember 19-én szűnik meg.

A másodfokú bíróság a rendkívüli felmondás jogának gyakorlására vonatkozó objektív és szubjektív határidőről szóló elsőfokú bírósági megállapításokat osztotta. Egyebekben kifejtette, hogy az intézkedésben megjelölt indokok közül kizárólag a sürgősségi díj igazolására vonatkozó indok tekintetében állapította meg annak

valóságát és okszerűségét, és erre alapozta a rendkívüli felmondás jogszerűségét. Mivel az alperes a többi rendkívüli felmondási indok körében kifejtett elsőfokú ítéleti megállapításokat fellebbezéssel nem támadta, kizárólag ezen ok volt a fellebbezési eljárás tárgyává tehető.

A másodfokú bíróság közbenső ítélete szerint az elsőfokú ítéletből kitűnően a bíróság az alperesnél kialakult helytelen, a szabályozástól eltérő gyakorlat alapján nem értékelte a felperesek terhére esően azt, hogy a már hatályát veszített, lejárt szerződéseket alkalmazta, illetve hogy az árajánlat megküldésére utólagosan került sor. Az elsőfokú bíróság azonban tévesen ezen helytelen gyakorlatot a sürgősségi díj igazolására vonatkozó indok tekintetében figyelmen kívül hagyta annak ellenére, hogy a felperesek tevékenysége teljes körűen ezen gyakorlat szerint valósult meg. Tévesen nem tulajdonított jelentőséget a megrendelés fogalmának sem, az indokolás e vonatkozásban nem következetes, felváltva tartalmazza hol az igények leadását, hol pedig a megrendelést.

Helytálló az az érvelés, miszerint az alperes nem hivatkozhat sikerrel arra, hogy a felperesek nem tartották be a munkáltató belső szabályzatait, utasításait, amely a munkaszerződésben rögzítésre került figyelemmel arra, hogy az alperesnél e belső szabályzatoktól és utasításoktól eltérő gyakorlat alakult ki, amelyet az alperes eltűrt, és amelyről a felperesek felettese, valamint a beszerzési igazgatóság is tudott.

A megrendelés fogalmának vizsgálata azért nélkülözhetetlen, mert a sürgősségi díj vagy felár a CP-vel 2006. április 1-jén megkötött szerződésből kitűnően a megrendelés időpontjához kötődik. A felperesek az elsőfokú eljárás során mindvégig vitatták, hogy a szállítási lista jogilag megrendelésnek minősül, amelyre alapítottnak ők az egyedi szerződéseket létrehozták. Helytállóan hivatkoztak arra, hogy a szállítási címlista árat nem tartalmazott - amelyet az alperes sem vitatott -, ez okból szerződést nem keletkeztethetett a Ptk. 205. § (1) - (2) bekezdése értelmében.

Az alperes a 2011. május 20-án érkezett érdemi ellenkérelmében maga is azt állította, hogy „a felpereseknek nem volt szerződéskötési jogosultsága, így már formailag sem hozhattak volna létre szerződést. Másrészt pedig olyan lényeges elemekről sem volt semmiféle megegyezés, mint a díjazás, maga a szolgáltatás, határidő, fizetési feltételek stb., ami nélkül a szerződés létrejöttéről nem beszélhetünk”.

A felperesek szerződéseket nem hozhattak létre, így nem is terhelhette őket az azzal kapcsolatos felelősség, a számla igazolása, annak összecszerűségi vizsgálata, erre vonatkozó jogosultsággal nem rendelkeztek.

Amennyiben a szállítási lista megküldése hozza létre a szerződést, abban az esetben a felperesek mulasztást nem követtek el, mert a szerződésszerű teljesítést igazolták. A szállítási lista ugyanis árat nem tartalmaz, pusztán azt, hogy milyen anyagot hova kell

kiszállítani. A felperesek pedig a TIB aláírásával a teljesítés fizikális megtörténtét, az anyagok legyártását, és határidőben történő kiszállítást igazolták. Ezekkel kapcsolatban pedig az alperes semmiféle kifogást nem támasztott.

Az alperes olyan okirat aláírását tette a felperesek kötelezettségévé és adott át több éve mindennapos használatra, amely a valós megrendelési folyamatokról nem vett tudomást. Az alperes úgy állította a munkavégzésre vonatkozó szabályok megszegését és rótta azokat a felperesek terhére, hogy a szabálytalan gyakorlatot maga hozta létre, azt ő is tudta, az igény elfogadásának bevárását a saját szervezete tette lehetetlenné, a kiszállítás határidőben történő megszervezésének megtagadása pedig fel sem merülhetett a felperesek részéről.

Az alperes a perben nem tudta meghatározni, mit tekint a megrendelés időpontjának, nyilvánvalóan a szállítási lista leadása annak nem minősült. Ennek meghatározása nélkül pedig nem állapítható meg, hogy mit tekint szabályszerű és megfelelő eljárásnak, mihez kell viszonyítani a sürgősségi felár vagy díj jogosságát. Az elsőfokú bíróság tévesen rótta a felperesek terhére az okirati dokumentálás hiányát. Nem fogadható el ugyanis az az érvelés, miszerint a bizonyítási teher megfordult volna.

A periratok tanúsága szerint az alperes először 2011. november 14-én érkeztetett előkészítő iratában hivatkozott arra, hogy a felperesek a TIB aláírásával a szerződés szerinti teljesítés megtörténtét, és számszaki helyességét is igazolták. Ezért egyértelmű, hogy szándékosan vagy gondatlansággal az ellenőrzési kötelezettségüknek nem tettek eleget, nem tartották be az Mt. 3. § (5) bekezdésében rögzítetteket. Ez az érvelés az alperes valamennyi ezen iratot követő előkészítő iratában fellelhető, amellyel tulajdonképpen egy másik felmondási indokra tért át.

A másodfokú bíróság nem találta megalapozottnak a II.r. felperes azon érvelését, miszerint nem volt tudomása a CP-vel kötött szerződésnek a sürgősségi díjazásra vonatkozó kikötéséről, ugyanakkor osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, miszerint a rendkívüli felmondások indoka nem elkövetett bűncselekmény volt, ezért a nyomozás megszüntetéséről rendelkező határozatot figyelmen kívül hagyta.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Jogszabálysértésként a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében, a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésében, a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésében foglaltak megsértését panaszolta.

A felülvizsgálati érvelés szerint az elsőfokú bíróság a tényeknek megfelelően helyesen állapította meg, hogy a teljesítést követően az árajánlat alapján a TIB bizonylatok a felperesek által aláírásra kerültek a számlán feltüntetett teljesítési időpontokkal egyező dátummal. E körben a felperesek nem igazolták állításaikat, miszerint ténylegesen a TIB-eket ettől eltérő időpontban állították ki, az okirat tartalmát a felperesek megdönteni nem tudták, ez

pedig az ő terhükre esik.

Megfordult a bizonyítási teher atekintetben, hogy semmiféle okirati dokumentum nincs arra, miszerint 19.00 óra után került leadásra a megrendelés, ezért a számlán megjelölt felár indokolatlan volt a felperesek részéről. Az elsőfokú bíróság helyesen fogadta el azon alperesi álláspontot, miszerint a munkavállalók terhére esik az okirati dokumentáltság hiánya.

Ezen iratok nélkül nem bizonyítható, hogy a megrendelések este 19.00 óra után kerültek leadásra, és az sem, hogy az adott számlákon való kilométer felszámítás valós adatokon alapul.

A munkavállalók igazolták a felszámítás jogosságát, ezért annak megalapozottságát nekik kellett volna bizonyítani. Az alperes csak akkor lett volna bizonyítási helyzetben, ha lennének olyan dokumentumok, amelyek a kilométerdíj felszámítás jogosságát igazolnák. A felperesek a sürgősségi díjként indokolatlanul felszámolt összegeket annak ellenére rendszeresen igazolták, hogy a megrendelés lebonyolítójaként tudomásuk volt arról, miszerint erre a CP nem volt jogosult.

A felperesek olyan módon adták ki a TIB-et, hogy azon ténylegesen a szerződés szerinti tartalmat nem ellenőrizték, és azt sem, hogy a kilométer felár elszámolása jogszerűen történt-e. A becsatolt okiratokkal ellentétes az a másodfokú bírósági álláspont, hogy a felperesek a TIB aláírásával csak a teljesítés fizikális megtörténtét, az anyagok legyártását, és határidőben való kiszállítását igazolták, és ezzel kapcsolatosan az alperes kifogást nem támasztott. A munkáltató az anyagok kiszállításának megtörténtét soha nem kifogásolta, nem is ez volt a felmondás indoka. Helytelenül állapította meg a törvényszék, hogy a felperesek az anyagok legyártását igazolták, mert ezen számláknak az nem volt tárgya, kizárólag a szállítás megtörténtének dokumentálása volt a cél.

Azt a munkáltató soha sem állította, hogy a felperesek szerződést hoztak volna létre.

A teljesítésigazolás kiadására megfelelő határidő állt az azt igazoló rendelkezésére, be tudta kérni a teljesítés megtörténtét igazoló dokumentumokat, azok kiegészítését kérhette. A felpereseket senki nem kötelezte arra, hogy a TIB-et a szállítói teljesítéssel egy időben állítsák ki.

A felperesek kötelessége volt, hogy a vállalkozói számlák kiállítása előtt a CP szerződés szerinti teljesítését, és így a kilométerfelár alkalmazásának lehetőségét is megvizsgálják. Ez a számlák kifizetésének alapja, mert ezzel a teljesítés igazolásra került, és a számla a kifizetésig igazoltnak minősült. A munkáltató okiratok hiányában nem tudta ennek helyességét ellenőrizni.

Nem vitatható és az alperes által igazolt a felmondásban rögzített indokolás. A felperesek szabálytalanul jártak el a marketinganyagok megrendelése és a teljesítés igazolása során, a CP által kiállított teljesítéseket több esetben úgy igazolták, hogy tudták, a társaság az árajánlatot a teljesítést követően küldte meg. Tény, hogy azok

indokolatlanul felszámolt díjat tartalmaztak, és az is, hogy a sürgősségi díjként elszámolt összeget rendszeresen leigazolták, holott tudták, hogy a CP erre nem lett volna jogosult. A munkavégzésre vonatkozó szabályt megsértették, veszélyeztették a munkáltató jogos gazdasági érdekeit, amely alkalmas volt a bizalom megrendülésére.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott a BH2005.370., és a BH1995.610. számú eseti döntésre.

Az alperes, sem az elsőfokú ítélet nem hivatkozott arra, hogy a felperesek szerződést hoztak volna létre. T.B.E. tanúvallomása is arra vonatkozott, hogy a lejárt szerződéseket alkalmazta tovább a munkáltató. Az alperes a per során mindvégig - a fellebbezésében is - arra hivatkozott, hogy a felperesek megrendelést adtak le.

A felperesek a felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős közbenső ítélet hatályában való fenntartását kérték az alperes perköltség fizetésre kötelezése mellett.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Kúria a jogerős közbenső ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta, vagyis az abban konkrétan megjelölt, és jogszabályi hivatkozással alátámasztott indokokat vonhatta értékelési körébe. A felülvizsgálati eljárásban - a másodfokú közbenső ítéletre figyelemmel - már kizárólag a rendkívüli felmondásban hivatkozott sürgősségi díj igazolására vonatkozó indok volt értékelhető.

A bíróság a bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékok bizonyító erejét a maguk összességében értékeli, és a per összes releváns körülményeire figyelemmel - meggyőződése szerint - bírálja el. Mérlegeli, hogy az egyes bizonyítékok közötti ellentétet miként oldja fel [bizonyítékok szabad mérlegelésének elve, Pp. 206. § (1) bekezdés]. E mérlegelés legfőbb korlátja a bíróság indokolási kötelezettsége [Pp. 221. § (1) bekezdés]. Az ítélet indokolásából ugyanis világosan ki kell tűnni, hogy a bizonyítékok értékelése során melyek voltak azok a körülmények, amelyeket a bíróság irányadónak tekintett. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére, újabb egybevetésére nincs lehetőség, a Kúria csak azt vizsgálhatja, hogy a mérlegelés körébe vont adatok értékelése során a bíróság nyilvánvalóan téves, vagy okszerűtlen következtetésre jutott-e (BH2012.173.).

Jelen esetben a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat helytállóan értékelte, a felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak jogszabálysértés megállapítására nem adtak módot.

A rendkívüli felmondás csak a törvényben meghatározott okon alapulhat, és az Mt. 96. §-ának (2) bekezdése szerint az indoknak világosnak, valónak és okszerűnek kell lennie. Vita esetén az állító félnek kell bizonyítania, vagyis a munkáltatónak kellett igazolnia a rendkívüli felmondás megalapozottságát.

A felperesek rendkívüli felmondása szerint „a sürgősségi díjként indokolatlanul felszámolt díjat annak ellenére rendszeresen leigazolta, hogy a megrendelés lebonyolítójaként tudomása volt

arról, miszerint ezek felszámolására a C.P. Kft. nem lett volna jogosult". A rendkívüli felmondásban állítottakat az alperesnek kellett bizonyítania, a bizonyítási teher nem fordult meg azáltal, hogy a munkáltatónak okirati bizonyítékok e körben nem álltak rendelkezésére. Az ezzel ellentétes felülvizsgálati hivatkozás téves.

Az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló adatok alapján helytállóan fejtették ki, hogy az alperesnél a marketingkommunikáció terén a szabályoktól, belső utasításoktól eltérő megrendelési folyamat alakult ki, amelyet az alperes részéről senki nem kifogásolt. Mivel a kampányok elsődlegességet élveztek, a határidő megtartottsága alapkövetelmény volt. A megrendelés folyamatában az árajánlat megküldésére utólag került sor a beszerzési igazgatóság tudtával, a felperesek pedig ennek a gyakorlatnak megfelelően jártak el. Nem volt vitatott a felek között, hogy a felpereseknek nem volt szerződéskötési jogosultságuk, a megrendelési lista továbbjuttatása ezt nem jelentette.

A másodfokú bíróság helytállóan idézte (12. oldal 2. bekezdés) D.K.J.A. jegyzőkönyv 8. oldalán tett azon vallomását, amely szerint „Hivatalosan az minősül megrendelésnek, amely az alperesi szabályozás szerint átfuttatásra került a vonatkozó szervezeti egységeken. Ténylegesen azonban elkezdtek a munkát, azaz a gyártást, vagy a szállítást anélkül, hogy az informális megrendelés átfuttatásra került volna az összes alaki kelléken. Amennyiben minden hivatalos papírt megvártunk volna ezekhez a folyamatokhoz, akkor rég kicsúsztunk volna a határidőből, és ez pedig nem volt megengedhető a kampányok idején".

Az alperes alaptalanul állította a felülvizsgálati kérelmében, hogy a teljesítésigazolás tekintetében nem volt helytelen a gyakorlat. Az előírásoknak megfelelő rendszer mellett - nem utólagos dokumentációval - követhető lett volna a megrendelések módja, különösen annak ideje, és így nem lett volna kétséges az időpont, és az ahhoz igazodó elszámolási rendszer jogossága.

A felperesek maguk sem vitatták, hogy a TIB aláírása, vagyis a teljesítés igazolása (amelynek megtörténtét egyébként az alperes sem vonta kétségbe) munkaköri kötelezettségüket képezte, az a munkáltató által alkalmazni rendelt formanyomtatványon történt. A felperesek részéről ennek ezen formában történő aláírása nyilvánvalóan nem a felülvizsgálati kérelem szerint értelmezett fizikai kényszerrel jelentette, azonban abban a helyzetben voltak, hogy a munkáltató vezetői, feletteseik által ismert, és engedélyezett formához voltak kötve a teljesítés igazolása során. A perben bizonyításra került, hogy ezen TIB nyomtatványok az alperesnél szabályozott eljárási rendnek megfelelően kerültek összeállításra, de nem igazodtak ahhoz a rendszerhez, ahol a megrendelések vonatkozásában „időcsúszás” volt érzékelhető. A felpereseknek a dokumentáció megválasztására, illetve annak megváltoztatására nem volt lehetőségük.

A másodfokú bíróság helytállóan utalt arra - rögzítve, hogy a

bizonyítási teher az alperesre hárult -, hogy a munkáltató nem tudta igazolni, mit tekintett a megrendelés időpontjának, mivel a szállítási lista - amely egyébként a különböző, egymással hierarchikus rendszerben álló egységeken is átment - ilyennek nem tekinthető. Enélkül pedig nem állapítható meg a jogosulatlan sürgősségi felár, illetve díj kifizetésének engedélyezése. Az alperes e körben azt sem igazolta, hogy milyen dokumentáció hiányát rója a felperesek terhére. Az sem volt ítéleti bizonyossággal megállapítható a perben, hogy a felpereseknek - legalább súlyosan gondatlan magatartása miatt - tudniuk kellett a kifizetések megalapozatlanságáról.

Nem vitásan a CP-vel való kapcsolat megszűnését követően költségcsökkenés volt a megrendelésekkel összefüggésben tapasztalható. Az azonban nem volt megállapítható, hogy mindez a felperesek előírásellenes magatartására vezethető vissza különös tekintettel arra, hogy a munkáltatónál kialakult, az előírásokkal ellentétes, de elvárt gyakorlathoz igazodva látták el a munkaköri feladataikat.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése értelmében. A pervesztes alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján kell viselnie.

Budapest, 2015. november 4.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Nné

tisztviselő